'పోటో'ను ఇప్పుడే ఎందుకు జారీ చేసారు?

- కె. బాలగోపాల్

తమ దేశాలలో సంక్షోభాలనూ సంఘర్షణలనూ ఎదుర్కొనవలసి వచ్చినప్పుడు 'సంయమనం పాటించమ'నీ 'ప్రజాస్వామికంగా పరిష్కరించుకొమ్మ'నీ 'మానవ హక్కులను గౌరవించమ'నీ పాశ్చాత్య ప్రభుత్వాల చేత నీతులు చెప్పించుకున్న మూడవ ప్రపంచ దేశాల ప్రభుత్వాలిప్పుడు చాలా సంతోషంగా ఉన్నాయి.

ప్రతీకారం అంతర్జాతీయ చట్టంలో సమర్థనీయమేనని అమెరికా రుజువు చేసిందని మన దేశ హోంమంత్రి అద్వానీ పదే పదే ప్రకటించడం వెనక ఉన్న భావం ఇదే. భారత పాకిస్తాన్‌లను కొట్లాడుకోవద్దనీ యుద్ధం చేసుకోవద్దనీ అమెరికా హితవు చెప్పింది. చర్చలు జరపమనింది. ఇద్దరినీ బలవంతంగా ఆగ్రాలో కూర్చోపెట్టింది. కాశ్మీర్‌లో భారత సైన్యం చేస్తున్న మానవ హక్కుల అతిక్రమణ గురించి అమెరికా తన వార్షిక మానవ హక్కుల నివేదికలలో ఆవేదన వ్యక్తం చేసింది. భారత్‌ను అభిశంసించింది.

కానీ, 'తన దాకా వచ్చేసరికి అమెరికా ఇవ్వన్నీ, మరచిపోయింది. శాంతి, మానవ హక్కులు, చర్చలు మొదలయిన చాదస్తమంతా పక్కన పెట్టి నేరుగా ప్రతీకార దాడికి దిగటం అద్వానీ వంటి నాయకులకు చాలా ఆనందం కలిగిస్తున్నది. వాళ్ళు అమెరికా రెండు నాల్కల వైఖరిని అసహ్యించుకోవడం లేదు. తమకు ఎప్పటి నుండో సుపరిచితమైన 'సత్యాన్ని' అమెరికా ఇప్పటికయినా గ్రహించిందని చాలా సంతోషంగా ఉన్నారు. తాను గుర్తించింది కాబట్టి ఇంక తమ బోటివారికి నీతులు చెప్పబోదని సంతృప్తిగా ఉన్నారు.

అందుకే సెప్టెంబర్ 11 తరువాత అద్వానీ 'కాశ్మీర్ సమస్య' గురించి చాలా దూకుడుగా మాట్లాడుతున్నాడు. అవసరమయితే పాకిస్తాన్ భూభాగంలోకి చొరబడి ఎదురుదాడులు చేస్తామనీ అమెరికా అఫ్ఘనిస్తాన్‌లో ఆపనే చేస్తున్నది కాబట్టి ఆ ఆలోచనలో తప్పేమీ లేదని రుజువు అయిందనీ దబాయిస్తున్నాడు. రక్షణ మంత్రిగా రెండవసారి పదవి చేపట్టిన క్షణం నుండీ జార్జి ఫెర్నాండెజ్ ఇదే భాష మాట్లాడుతున్నాడు.

గతంలో పాశ్చాత్య దేశాలు మూడవ ప్రపంచ దేశాలను మానవ హక్కుల విషయంలో వారించడంలోనూ, విమర్శించడంలోనూ వారి రాజకీయ ప్రయోజనం, ఉద్దేశ్యం ఏదైనా కానివ్వండి, దాని వల్ల మూడవ ప్రపంచ దేశాల ప్రభుత్వాలపైన కొంత ఒత్తిడి ఉండింది. ఇప్పుడు 'నాకు అన్యాయం జరిగితే నేను ఏమైనా చేస్తాను' అని అమెరికా ప్రకటించడం (గతంలో ఆదేశ ప్రభుత్వం అంతకంటే భిన్నంగా నడుచుకుందని కాదు), అన్ని పాశ్చాత్య దేశాలూ అమెరికాకు వంతపాడటం ఆ ఒత్తిడిని మొత్తంగానే తొలగించింది. అన్ని నీతులలాగా ప్రజాస్వామ్యం కూడా ఇతరులకు బోధించేదే తప్ప మనం ఆచరించేది కాదని ప్రజాస్వామ్యాన్ని పేటెంట్ చేసినట్టు ప్రకటించుకున్న రాజ్యాలే ఒప్పేసుకున్న తరువాత ఇంకా ఇతరులకు దానిని గౌరవించాల్సిన అవసరం ఏముంటుంది?

దేశంలోపల పౌరహక్కుల విషయం కూడా అంతే. కొన్ని ప్రాథమికమైన హక్కులను 'నాన్ - జెరోగబుల్' అని అంటే ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ తొలగించడానికి వీలు లేనివని - మానవ హక్కుల భావన అంటుంది. ఆ ఆలోచనను ఆమోదించినట్టు ప్రకటించుకున్న పాశ్చాత్య రాజ్యాలిప్పుడు పునరాలోచనలో పడ్డాయి. అమెరికా భూభాగం మీద ఒక్కదాడి అమెరికా చేసిన, చేయించిన దాడులతో పోలిస్తే చాలా చిన్నదాడి - జరిగేసరికి తమ దేశాలలో పౌరహక్కులను కుదించివేసే ఆలోచనలో అమెరికాతో సహా అన్ని పాశ్చాత్య దేశాలూ పడ్డాయి. భావ ప్రకటనా స్వేచ్ఛ నుండి దేశంలో ఎక్కడైనా సంచరించవచ్చుననే స్వేచ్ఛ దాకా అన్నిటిపైనా అమెరికా ప్రభుత్వం ఆంక్షలు పెట్టే ఆలోచన చేస్తున్నది. 'మనకు నీతులు చెప్పారు గానీ తీవ్రవాదం వాళ్ళ గుమ్మం దగ్గరికొచ్చే సరికి అవన్నీ ఎంత సులభంగా మరచిపోయారు చూడండి' అని మన రాష్ట్ర డిజిపి దొరగారు సహితం అన్నారంటే, 'కఠినమైన చట్టాలు' అవసరం అని భావించే వారంతా ఎంతగా సంతోషిస్తున్నారో అర్థం అవుతుంది.

దేశానికి దసరా కానుకగా కేంద్ర ప్రభుత్వం జారీ చేసిన 'పోటో' (ప్రివెన్షన్ ఆఫ్ టెర్రరిస్టు ఆర్డినెన్స్) ఆర్డినెన్స్‌ను ఈ నేపథ్యంలో చూడాలి. 1995లో 'టాడా' కాలధర్మం చెందిన నాటి నుండి దాని స్థానంలో ఒక కొత్త టెర్రరిస్టు చట్టాన్ని రూపొందించే ప్రయత్నం కేంద్ర ప్రభుత్వం చేస్తూనే ఉంది. ఒక బిల్లు తయారు చేసింది. దానిని లాకమీషన్‌కు చూపించి లాకమీషన్ సూచించిన సవరణలతో దానిని తిరగరాసింది. అయినప్పటికీ సంకీర్ణ ప్రభుత్వంలోని అన్ని పార్టీలూ ఒప్పుకుంటాయో ఒప్పుకోవో అన్న సందేహంతో కాబోలు దానిని పార్లమెంటులో పెట్టలేదు.

సెప్టెంబర్ 11 తరువాత అంతర్జాతీయంగా నెలకొన్న అప్రజాస్వామిక వాతావరణంలో, ఇంక తటపటాయింపు అక్కర లేదని కేంద్ర ప్రభుత్వం భావించినట్టుంది. అదును చూసుకొని తన చేతిలో ఉన్న నిర్బంధ అధికారాన్ని వీలయినంతగా పెంచుకోవాలన్న ఆరాటం తప్ప ఈ ఆర్డినెన్సు జారీకి వేరే కారణమేదీ లేదు. ఇప్పుడు 'టెర్రరిస్టు ప్రమాదం' అకస్మాత్తుగా ఏం పెరగలేదు. నాగా ఉద్యమకారులతో భారత ప్రభుత్వం కాల్పుల విరమణ ఒప్పందం చేసుకునింది. ఇరుపక్షాలూ దానిని గౌరవిస్తున్నాయి. కాశ్మీర్‌లోని పాకిస్తానీ, అఫ్ఘన్ మిలిటెంట్లు కొన్నాళ్లపాటు అమెరికా దాడులు ఎదుర్కొనడంలో తాలిబన్లకు సహాయ పడడానికి ఆఫ్ఘనిస్తాన్ పోవడానికి సిద్ధమవుతున్నారని వినికిడి. దేశంలోని వేరే ఏ మిలిటెంట్ పోరాటమూ ఈ మధ్య కాలంలో బలంపుంజుకున్న దాఖలాలు లేవు. కాబట్టి ఆకస్మాత్తుగా 'పోటో' చట్టాన్ని జారీ చేయవలసిన అగత్యం భారత ప్రభుత్వానికేం లేదు. ఈ అవకాశం జారవిడుచుకుంటే మళ్ళీరాదన్న ఆరాటం తప్ప.

ఈ కొత్త చట్టం టాడా వంటిదే కాబట్టి దీని స్వరూప స్వభావాల గురించి కొత్తగా చర్చించవలసిందేమీ లేదు. ఎటొచ్చీ, గతంలో కంటే మరింత విచ్చలవిడిగా దీనిని ప్రయోగించే ప్రమాదం మాత్రం ఉంది. ఇప్పుడు ప్రపంచదేశాల ప్రభుత్వాలన్నీ 'టెర్రరిజం మీద తుది పోరు'కు సమాయత్తమయ్యాయి. ఇది అన్నిటినీ మించిన ప్రాముఖ్యం గల లక్ష్యమయింది. ఈ పేరుమీద ఇప్పుడు ఏదేశమైనా ఏమైనా చేయగలదు. అమెరికా ఆఫ్ఘనిస్తాన్‌లో ఏం చేస్తున్నదో చూస్తున్నాం. బిన్ లాడెన్ కోసం వేటాడుతున్నామన్న నటన సహితం అమెరికన్లు విడిచిపెట్టారు. అఫ్ఘనిస్తాన్‌ను మెత్తగా చితగొట్టి తమకు అనుకూలమయిన ప్రభుత్వాన్ని అక్కడ పీఠం ఎక్కించాలన్నది అమెరికా లక్ష్యం.

అట్లాగే భారత పాలకులకు కూడా తమ స్వంత లక్ష్యాలు చాలా ఉన్నాయి. రాజ్యం చేతిలోకి మరిన్ని అధికారాలు చేర్చుకోవడం, తమ పాలనావసరాల కోసం ఆ అధికారాలను విచ్చలవిడిగా ప్రయోగించడం, ముస్లింలను మళ్ళీ నోరు తెరవకుండా నొక్కేయడం అనే మూడు లక్ష్యాలను సులభంగానే గుర్తించవచ్చు. 'పోటో' ఈ మూడు లక్ష్యాలకూ పనికొచ్చే సాధనం.

చెప్పుకోదగ్గ విషయం ఏమిటంటే' 'టెర్రరిజంపైన తుది పోరు' అన్న పేరుగల బహుళజాతి రాజకీయంలో మొట్టమొదటిసారిగా రాజ్యాలు బాధితులు. ప్రపంచంలోని అన్ని రాజ్యాలూ ఒక్కటై ప్రైవేటు సాయుధ బృందాల నుండి మానవ నాగరికతను కాపాడడానికి కంకణం కట్టుకున్న పోరాటమిది. ఇక్కడ టెర్రరిజం అంటే ఏమిటి, నాగరికత అంటే ఏమిటి, మంచి ఏమిటి, చెడు ఏమిటి అనే ప్రశ్నలకు రాజ్యాలే జవాబు చెప్తాయి. తామే ప్రపంచ మానవాళి లక్ష్యాన్ని నిర్దేశించి, తామే అందులోని అన్ని మాటలనూ నిర్వచించి, తామే తమ ఆయుధ శక్తితో ఆ లక్ష్యాన్ని చేరుకునే యుద్ధాన్ని ప్రపంచ రాజ్యాలన్నీ చేపట్టాయి.

రాజ్యాధికారానికి ఇంతకంటే అనుకూలమైన వాతావరణం దొరకదన్న సంగతి ఎవరికి తెలియకున్నా అద్వానీ వంటి వారికి బాగా తెలుసును. అందుకే 'పోటో' పుట్టింది.

ఇప్పుడది ఆర్డినెన్స్‌గా ఉనికిలోకి వచ్చింది. రేపు పార్లమెంటు ఏరోజు సమావేశమయితే ఆరోజు అది చట్టం రూపం తీసుకుంటుంది. మామూలు సందర్భాలలో వ్యతిరేకించే వారు సహితం ప్రస్తుతం ప్రపంచ వ్యాప్తంగా నెలకొన్న పరిస్థితిలో వ్యతిరేకించరు, వ్యతిరేకించినా అది మొక్కుబడిగానే ఉండిపోతుంది.

మన రాష్ట్రానికి వచ్చే సరికి సరిగ్గా ఇదే సమయంలో సంఘటిత నేరాల నియంత్రణ చట్టం కూడా రాష్ట్రపతి అనుమతి పొందింది. చంద్రబాబు ప్రభుత్వం రెండు చేతులలో రెండు ఆయుధాలలాగ ఈ రెండు చట్టాలను పట్టుకొని ప్రజల మీద విరుచుకుపడగలదు.

ఒక విషయాన్ని ఎన్నిసార్లు చెప్పినా తక్కువే. టెర్రరిజం, సంఘటిత నేరాలు మొదలయిన మాటలు మన కళ్లముందు ఒక జుగుప్సాకరమైన చిత్రాన్ని ఉంచుతాయి. అది అమాయకుల ప్రాణాలతో ఆడుకుంటున్న దృశ్యం. నిరాయుధులు, నిస్సహాయులు అయిన వారి ప్రాణాలు తీసే హింస చాలా అభ్యంతరకరమైనది. టెర్రరిజం వంటి మాటలు ఆ రకమైన దృశ్యాన్ని మన కళ్ల ముందు నిలబెడతాయి కాబట్టి ఆదృశ్యాన్ని చూపించి ప్రభుత్వం ఏ చట్టం చేసినా మనం ఆమోదించే ప్రమాదం ఉంది. కానీ ప్రభుత్వం చేసిన చట్టాలలో టెర్రరిజం, సంఘటిత నేరం అనే పదాలకు యిచ్చిన నిర్వచనం ఆదృశ్యం దగ్గర ఆగిపోదు. అది చాలా 'విశాల'మైన నిర్వచనం. అనేక రకాల సంఘటిత కార్యాచరణ ఆ నిర్వచనంలోకి వస్తుంది. ఇదొక పెద్ద ప్రమాదం.

అంతేకాక, సహజన్యాయసూత్రాలకు విరుద్ధమైన నేర విచారణ పద్ధతిని ఈ చట్టాలలో రాసారు. కేవలం కొన్ని అభిప్రాయాలు కలిగి ఉన్నందుకు, కొన్ని ఉద్యమాలను సమర్థించినందుకు నేరస్తులుగా 'రుజువయి' పోయే ప్రమాదం ఉంది. ముస్లింలు కేవలం తమ అస్తిత్వాన్ని నిర్వచించుకోవడానికీ, కాపాడుకోవడానికీ చేసే ఏ ప్రయత్నమైనా ఈ చట్టాల పరిధిలోకి రాగలదు. సహజంగా రాకపోయినా పోలీసులు రప్పించగలరు.

వీటిని తిప్పికొట్టగల సంఘటిత శక్తి ఇప్పుడు ఏ ఉద్యమానికీ ఏ సామాజిక వర్గానికీ లేదు. అయితే 10 సంవత్సరాలు ప్రజలకు నరకం చూపించిన టాడా చివరికి బలమైన ప్రజాభిప్రాయం కారణంగానే రద్దయిందని జ్ఞాపకం చేసుకుంటే నిరాశకూ, నిస్పృహకూ లోను కానక్కర లేదని గ్రహించగలుగుతాం.

27.10.2001.